

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyfelévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési díj: Háromhásos petit-sor egyszeri hirdetése 30 fillér; többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomdája Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A Sárosvármegyei Nemzeti Munkapárt megalakulása.

Sárosvármegye közönsége és Eperjes város polgársága nagy részvétele mellett, hétfőn (február 21.) alakult meg a Sárosvármegyei Nemzeti Munkapárt. Br. Ghillány Imre felhívása folytán a városi Vigadó nagytermében a vármegye összes kerületeinek küldöttségeiből és Eperjes város választóiból álló, több, mint ezer főnyi tömeg gyűlt egybe az alakuló-pártgyűlésre, melyen megjelentek Semsey Boldizsár főispán, Tahy József alispán, Szmeccsányi Jenő, br. Ghillány Imre és Péchy Zsigmond volt főispánok, Szinyei Merse Félix orsz. képviselő, Bornemisza Lajos, Bujanovich Gyula volt képviselők, dr. Réz Mihály jogtanár, a kollégiumi tanári-kar egy része, számos vidéki plébános, jegyző és sok választó. A terem és a karzat zsúfolásig megtelt. Az egyik oldalkaraton előkelő hölgyközönség foglalt helyet.

Br. Ghillány Imre nyitotta meg a gyűlést, mely elnökké br. Ghillányt, jegyzökké pedig Lukovich Aladárt és dr. Ferbstein Károlyt választotta. Az elnök a politikai helyzet ismertetésével indokolta az új pártalakulás szükségét. Utána Bujanovich Gyula volt képviselő fejtette ki azon okokat, melyek — véleménye szerint — minden jó hazafi kötelességévé teszik, hogy a politika küzdőterére lépjen és gr. Tisza István kibontott zászlója mellé sorakozzék. A helyzet súlypontja a választójog kérdése, a melynek megoldása, a kormány és gr. Tisza István intenczióinak megfelelően,

a haza biztos fejlődésére fog vezetni. Végül határozati javaslatot terjesztett elő, melyben javasolja, hogy a pártgyűlés mondja ki, miképp helyesli a kormánynak az alkotó nemzeti munka szervezésére, megindítására és ezzel az ország rázkódtatásoktól ment, békés fejlődésére irányuló törekvéseit; a kormány segítségére siet; e célból pártot alakít és a jövő egyik legfontosabb kérdésében, a választójogi reform körül, teljesen magáévá teszi a gr. Tisza István által képviselt irányelveket; megnyugszik azonban abban, hogy a választói jognak, gr. Tisza István részvételével és hozzájárulásával megalkotandó reformja meg fog felelni úgy a jog kiterjesztésére, mint pedig az ország létalapjának: a magyar nemzeti jellegnek fentartására irányuló, jogos követelményeknek. Ezután Sikorsky Endre töltszéki esperes-plébános szólalt föl, indokolva a politikától eddig visszavonult férfiak küzdőterre lépését, és a határozati javaslatot elfogadásra ajánlotta. A határozati-javaslatot ezután, gr. Tisza István éltetésével, egyhangulag elfogadták; majd, br. Ghillány Imre javaslatára, üdvözlő-táviratot küldtek gr. Tisza Istvánhoz, mely a következő:

«Az Eperjesen ma megtartott, népes pártgyűlés, midőn hazafias örömmel üdvözölte a kormányt szervező munkájában és párttá alakulva támogatását ajánlotta, őszinte lelkesedéssel üdvözli nagyméltóságodat is, mint a kormány legelkesebb munkatársát; egyszersmind határozatilag kijelentette, hogy a választójog reformja kérdésében tántoríthatlanul ragaszkodik a nagyméltóságod által kifejtett alapelvekhez.»

Gr. Khuen-Héderváry miniszterelnökhöz is üdvözlő-táviratot intéztek.

Ezután a tisztikart választották meg. Elnök br. Ghillány Imre, helyettes-elnök pedig Péchy Zsigmond lett. Megválasztottak továbbá 43 al-elnököt, jegyzőket és 200-tagú választmányt.

Lukovich Aladár jegyző ezután felolvasta a dr. Berzeviczy Albert, dr. Hodossy Gida, Felsővízköz járási székhely egész intelligenciája stb. által küldött üdvözlő-sürgönyöket.

Végül az elnök a pártalakulás fontosságát hangsúlyozván, a jelenlevőket felszólította, hogy, a kibontott zászló alá sorakozva, a mellett hűségesen kitartsanak.

A magyar király főkegyúri jogai.

Dr. Zsilinszky Mihály v. b. t. t., nyug. vallás- és közoktatásügyi államtitkár, egyházkerületi felügyelő, a nyiregyházi Ev. Templomegyesület meghívására febr. 19-ikén megjelent Nyiregyházán és felolvasást tartott az egyesület által rendezett estélyen. Zsilinszky a király főkegyúri jogáról beszélt, s a hatalmas termet zsúfolásig megtöltött közönség a felolvasás közben is folytonos tetszésének adta kifejezését. A történetudóst és egyházvezért a vasúti állomáson küldöttség fogadta, a melyben Majerszky Béla polgármester, Geduly Henrik egyházkerületi főjegyző és Paulik János nyiregyházi lelkész, Balla Jenő városi tanácsos, egyházfelügyelő, s a város közönségének számos előkelősége vett részt. Zsilinszky az állomásról a város díszhintáján hajtatott be a városba, Geduly lelkész lakásán levő szállására. Este a központi iskola nagy dísztermét teljesen megtöltötte az estély hallgató közönsége, a mely vallás-különbség nélkül s főleg a város vezető társadalmából állott. Jelen volt dr. Meskó László volt igazságügyi államtitkár, egyházmegyei felügyelő is. Zsilinszky a történetudóst gróf Zichy Nándornak és a kalocsai érseknek a főrendiházban nemrég elhangzott interpellá-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

A boszorkányperek Magyarországon.

írta: Kuhárszky László.*

A középkor művelődés-történetét tanulmányozva, annak egy borzalmas, vérfagyasztó fejezetéhez érünk, a melyből azt látjuk, hogy az emberiség egy időben teljesen kivetkőzött emberi alakjából, s a szó legszorosabb értelmében állattá, még pedig vérengző állattá aljasult, és évtizedeken keresztül nem birt betelni megszámlálhatatlan sokaságú, ártatlan emberek gőzölgő vérével.

E szomorú fejezet: a boszorkányság és a boszorkányperek története.

Hajmeresztő dolgok ezek, a melyeket a boszorkányság történetéből, de főleg az egész világon dívott boszorkányperek aktáiból tudunk meg.

Hogy a boszorkányüldözések tulajdonképpeni okát és mániáját megérthessük, tudnunk kell azt, hogy az emberiség a boszorkányokat vészthozó és romboló

* Kuhárszky László, Eperjes szülöttje, ismert fővárosi író, ezen cikkét a X. Kerületi Függetlenségi Körnek múlt hónapban tartott estélyén olvasta föl. Ez része a sajtó alatt lévő, ily tárgyú és című, nagyobb művének. Szerk.

lényeknek képzelte, a kik olyasmire képesek, a mit más ember megtenni képtelen, s a kikkel szemben teljesen tehetetlen, mert tetteiket még csak megakadályozni sem tudja. Pl az ördög fülében eldugták a felhők kulcsát, az esőt és harmatot eladták a törököknek bolháért, vagy a Tiszából eladták a halakat kínzó legyekért, viharért vagy forgószélért.

E boszorkányok rendszeren hitetlen, bosszúvágyó, mértéktelen, kíváncsi és rosszajlamú nőkből kerülnek ki, a kiket maga az ördög csábít el, még pedig rendszeren gazdagság ígéréssel, vagy különféle ajándék, mint pénz és arany adományozásával, s ilyenkor vagy mint előkelő egyén fekete ruhában, vagy mint hetyke legény, vagy más átváltozásban jelenik meg.

Az elcsábított, illetőleg az ördöggel szövetkezett egyéneknek boszorkánnyokká való felavatása a következő módon történt. Legelőször is meg kellett tagadni az Istent, a Szt. Háromságot, Krisztust, a keresztény hitet, vagyis mindent, a mit maga az ördög is megtagadott. Továbbá ígéretet kellett tenniük, hogy ellenségei lesznek az Istennek, minden szentjeinek és összes teremtményeinek, s ezeket, a mennyire csak hatalmukban áll, károsítani és megrontani fogják.

A megtagadás után következett a fogadás, vagyis

az ördög iránti hódolat megnyilvánítása. Ez a fogadalom formaszerű szerződés alakjában is köttetett meg. Mindenegyes jelöltnék ugyanis nevének nagy könyvbe, saját vérével kellett beírnia, a minek megtörténte után tüzesvassal rája nyomták a bélyeget, rendszeren nyúllyomott, még pedig a testnek valamely elrejtett helyén, hogy azt mások föl ne fedezhessék.

Mindezek után következett a megkeresztelés. Mielőtt azonban az ördög az új tagot megkeresztelte volna, hűsége zálogául az illetőnek kezéből vagy lábából csontot vett ki. A keresztelés maga az ördög teljesítette, még pedig piszkoz vízzel, míg a keresztanyai tisztet valamelyik jelenlévő boszorkány vállalta magára.

Az ördög és boszorkány szövetségéből keletkezett az a néphit, hogy a boszorkányok, természetfölötti erejükkel és hatalmukkal, befolyást képesek gyakorolni az egész természetre: földre, légre, emberekre és állatokra egyaránt.

Ugyanis a babonás emberek hite szerint nemcsak rossz időjárást, szelet, esőt, fagyot, mennydörgést, villámcsapást, havat, jeget képesek támasztani, a melylyel tönkreteszhetik a föld termését, megromthatták az állatokat, de megbabonázhatják az embert is, ha rája néznek vagy lehelnek.

Sokat takaríthat

meg, ha férfi- és gyermek-ruha szükségletét

csak KASSÁN

Fő-utca 55. szám alatt

a színházzal szemben,

ERDÉLYI-nél szerzi be.

Az ár feltüntetve minden darabon!

ciójából indult ki, a mely kétségbe vonja az 1848. évi alaptörvényeket, s a magyar király főkegyúri jogának megtévesztő magyarázatán alapul. Visszapillantott Szent István király és II. Szilveszter pápa közötti viszonyra, a mely szerint Szent István, megtérítvén a nemzetet, bevezette azt a keresztény államok sorába. És csak mikor ezt rendezte és kinevezte az első püspököket, csak bejelenteni ment a pápához a kész dolgot. Hogy István a pápához ment koronát kérni, annak mélyenfekvő oka az volt, hogy nem akarta országát függővé tenni a német-római császártól, hanem inkább a római pápától, a kinek érdekei egyesültek a magyarok érdekével a németiség ellenében. Külön pápai felhatalmazásokra és különleges címekre nem volt szüksége, mert hiszen, a korona elfogadása által, hűbéri kötelezettséget vállalt a pápával szemben. A pápai felsőbbség kimutatásához nem volt szüksége semmiféle mesteres indokokat és bullákat keresnie, mert hiszen az a tan, hogy az egyház fölötté áll a világi hatalomnak, már a IX. században el volt intézve az úgynevezett és egész Európában ismeretes Át-Izidor-féle gyűjteménnyel. Kimutatja ezután, hogy a pápák, az Árpádok ideje alatt, az országot sajátjuknak tekintették, s általában hatalmuk a képzelhető legnagyobb fokát érte el akkor, a mikor, a kereszties hadjáratokkal, majdnem egész Európa népét lábra állították. Ez a hatalom tetőpontját VIII. Bonifácus alatt érte el, a ki Magyarországot szintén tulajdonának tekintette. Addig hatalmaskodott, míg Szép Fülöp francia király őt börtönbe vetette. Ezzel vége volt a pápák magyarországi uralmának. A vegyes királyok alatt a mohácsi vészig egészen az ellenkező irányzat érvényesült, s a magyar királyok, még a gyenge Ulászló is, egymásután tiltakoztak a pápák hatalmaskodása és javadalom-adományozása ellen. Zsigmond király törvényhozásilag a legszigorúbban tiltotta a pápák rendeleteinek az ő tudta és előzetes beleegyezése nélkül való kihirdetését, s az utána következő királyok is meg tudták őrizni függetlenségüket a római Szentszékekkel szemben. Különben Verbőczy István az ő Hármaskönyvében a legvilágosabban fejtette meg a magyar királyok főkegyúri jogát, a mikor azt írja, hogy «Magyarország királyai maguk alapították az ország minden egyházait, püspökségeit, apátságait és prépostságait. Ezen alapítás által minden kegyúri, kinevezési, választási és javadalmazási hatalmat maguk szereztek meg maguknak.» Tehát a pápa semmiféle különleges joggal nem ruházta fel őket; csupán a megerősítés jogát tartotta fenn magának. Fölötté érdekes volt a mohácsi vész után bekövetkezett állapotok festése, a királyi kegyúri jognak zavaros felfogása és alkalmazása. A főpapságnak főtörvénye mindig az volt, hogy a protestánsoknak hasonló jogaik ne legyenek. Különösen II. Ferdinánd korában kutatták az «apostoli» cím keletkezését. Zsilinszky itt rámutatott arra a bebizonnyult és országra szóló, papi koholmányra, a melyet a jezsuiták, titokban, a Szilveszter-féle bulla körül elkövettek, mintha Szilveszter pápa valami külön pápai követéssel és «apostoli» címmel ruházta volna fel Szent István királyt. Ez a koholás a Rákóczi György-féle szabadságharc ideje alatt történt, a mikor a közfigyelem a véres küzdelemre irányult. Csak száz esztendővel később kezdtek a magyar történetírók a bulla eredetét festgetni. Újabb történetírók is csakhamar tisztába jöttek ennek czélzatos voltával, míg végre dr.

A néphit szerint a boszorkány minden elképzelhető alakot, rendesen állatit is, képes fölvenni, mint: macska, disznó, szamár, farkas, béka, de különösen: ló vagy vörös kutya és kakas. Gyakran éjjeli pillangó vagy fekete bogár alakjában kísértetiesen körülzsongja az éjjel bolyongót. Mégis a legtöbb néphit a boszorkányt rút, vén asszony képében, de néha öreg ember képében képzelte.

A különféle alakváltoztatással, eltűnéssel és ismét megjelenéssel szorosan összefügg a tündéries légbemjárás, repülés és mindenhová bejutás, a mihez különféle szereket és eszközöket használtak, mint: a gyermekháj, viasz, korom stb.; a melyeknek használata után képesek a kürtön, bezárt ajtókon, kulcslyukon bárhová bejutni. Azonban a néphit legnagyobb jelentőséget a repülőzsirnak tulajdonított, a melyről azt hitte, hogy abban összpontosul a boszorkányok minden tehetősége és képessége, sőt ha azzal bárki is bekeni magát, szintén képes boszorkányságot gyakorolni, általa láthatatlanná válni.

Repülés előtt búvós szavakat mondtak, a melyek elmondásánál a levegőbe emelkedtek. Ilyenek a: «hipp-hopp!», «hopp-hiri!». A repülés többnyire bizonyos búvós eszközön történt, mint: sütőlapáton, seprűn, gereblyén, fekete macskán, főzőkanálon, kecskén, de leginkább lovon.

Az évek bizonyos napján összejöveteleket, úgynevezett boszorkányszombatokat tartottak, a melyeket

Karátsonyi János nagyváradi gör. kath. kanonok és jeles történetíró külön tanulmány tárgyává tette a kérdést, s elévülhetetlen érdemeket szerzett magának azzal, hogy a kérdést véglegesen tisztázta és földerítette nemcsak a koholmány okait és körülményeit, hanem annak szerzőjét is: Tomkó János horvát püspök személyében. Valóban csodálatos — úgy mond —, hogy a magas klérus és a vele tartó főurak még mindig erre a koholmányra hivatkoznak, talán hogy az 1848: XX. t. cikkben megállapított, tökéletes jogegyenlőség és viszonyosság elveit mellőzhessék és a római egyháznak középkori előjogait visszaszerezhessék és magát a koronás királyt is tévedésbe ejthessék. A papságnak ezen törekvései — szerinte — homlokegyenest ellenkeznek az ország alkotmányos intézményeivel. Mert hiszen — úgy mond — az állami jogrendnek elemi felfogása és az állampolgárok közötti vallási békének nagy érdeke és általában a társadalmi haladás összhangja egyaránt követelik, hogy az egységes magyar nemzet kebelében a polgárok szellemi és anyagi jóléte, szabad fejlődése minden jogosulatlan hatalmi törekvések ellen állandóan biztosítva legyen.

A kisgazdák tömörülése és állattenyésztésük föllendítése.

(Vége.)

A gazdasági élet terén eddig az egoizmus, az önzés volt az irányadó motívum; ma az altruizmus arat sikereket azzal, hogy a kisebb gazdasági erők a nagyobbak nyomása ellen a társulásban keresnek ótalmat. Szövetkezés a mai, modern kor uralkodó eszméje, mely az egyéni önzésre alapított, régi világot romba fogja dönteni.

Szövetkezés az alapja ma minden társadalmi sikernek; de e sikerre ölbetett kezekkel nem várhatunk, hanem mindent meg kell tennünk a helyes, nagyra-hivatottként ismert eszmének minél gyorsabb haladása érdekében.

Csak fél sikert érünk el a népies mezőgazdasági ismeretek terjesztésével és gyarapításával, ha nem biztosítunk védelmet a gyarapodó mezőgazdasági ismeretek nyomán fokozódott termékek kizsákmányolása ellen; ha szövetkezés útján az önmagukban könnyen legyűrhető, kicsinyke gazdasági erőket egy imponáló közös erőben legyőzhetetlenné nem tesszük. A társulás s a mezőgazdasági ismeretek terjedésének együtt-hatása teszi majd népünket önállónak, képzetté és jómódúvá.

Első lépés a népies társulás terén a *gazdaköröknek* alakítása.

A *gazdakörök* czélja, az általános alapszabályok szerint:

a) a haza földje és a földművelés iránti szeretet fejlesztése, az ősi földhöz való ragaszkodás fokozása, a falusi élet, a falusi otthon megkedveltetése, a föld és a gazdálkodás jóvedelmének gyarapítása, a saját hibájukon kívül kedvezőtlen körülmények közé jutott kisgazdák helyzetének javítása, a földvásárlás és -bérlet lehetőségének előmozdítása, a mezőgazdasági munkások érdekeinek fölkarolása;

b) a község összes gazdasági érdekeinek, valamint szellemi és erkölcsi életének éber figyelemmel való kísérése;

míg valamilyen magas hegyen, nálunk a Gellért-hegyen, vagy elhagyott romoknál, vagy akasztófa alatt szoktak volt megülni.

Az ünnep színhelyére érve, csakhamar megjelent a gyülekezetben az ördög is, a kit illő hódolattal fogadtak s kezét megcsókolták. Majd padokat állítottak föl, s értékes ezüst- és arany-edényekben találtak fel a különféle ételeket.

Lakoma után megindult a vigalom. A boszorkányok körben, hátukkal befelé fordulva állottak föl, hogy egyik a másikat ne láthassa, és sípok bűgása mellett az ördögökkel kórtánczot lejtettek. Tánczokban vagy énekeltek, vagy minden boszorkány elmesélte saját ördögének azon élményeit és azon szerencsétlenségeit, a melyeket utolsó összejövételük óta előidézett és okozott. Azt, a ki nem tudott elég, alávaló gaztetről beszámolni, a legidősebb ördögök megkorbácsolták.

Tivornyázásaik végével az ördög mindegyik boszorkányt új méreggel látott el, melylyel új bajokat, csapásokat és szerencsétlenségeket kellett előidéznie.

Mi természetesebb, ha az emberiség a boszorkányok okozta csapások elhárítására és megakadályozására különféle eljárásokat alkalmazott, s a veszedelmes és kártékony lényekkel szemben pedig minden elképzelhető úton-módon védekezni igyekezett.

A védekezés legáltalánosabb módja és legerjedettebb alakja a boszorkányok üldözése, kiirtása volt,

c) a mezőgazdasági ismeretek terjesztése s az okos- szerű gazdálkodás előmozdítása;

d) hasznóhajtó háziipar meghonosítása;

e) a gazdasági és háztartási szükségleti cikkeknek a tagok részére jöminőségben és lehető legutányosabb áron való beszerzése;

f) a gazdasági terményeknek, valamint a háziipar-cikkeknek, a községbeli kisiparosok készítményeinek jobb árak elérése czéljából való, közös értékesítése.

g) hitel-, fogyasztási-, termelő-, értékesítő-, föld- bérlo-, tej- és legeltető-szövetkezeteknek létesítése;

h) a községbeli mezőgazdasági termények és ipari készítmények jóhírnevének és keresletének fejlesztése;

i) jó tenyészállatok és vetőmagvak beszerzése;

k) a törvényhozás és a kormány mindazon intézkedéseinek ismertetése, melyek a kisgazdák és mezei munkások javának és érdekeinek előmozdítását czélozzák;

l) intézkedés aziránt, hogy a tagok mindentéle ügyes-bajos dolgaikban megbízható szakemberektől útbaigazítást kapjanak.

E czélok elérése érdekében, állandó helyiséget tart fenn s abba a tagok részére napilapokat, gazdasági szaklapokat s más, tanulságos folyóiratokat járát, könyvtárat létesít, összeköttetést tart fenn a Magyar Gazdaszövetséggel s a vármegyei gazdasági egyesülettel, előadásokat, felolvasásokat rendez, ezek keretében ismerteti a különféle szövetkezetek czélját stb.

E rövid idézetből látható, hogy a jól vezetett gazdakör, mely a község anyagi és erkölcsi érdekeit vállalt igyekezettel munkálja, eleven gazdasági életet önt a községi lakosságba, a melynek mindenegy tagját számtalan anyagi és erkölcsi érdek szál fűzi egymáshoz.

Mindnyájan jól tudjuk, hogy az árúk annál olcsóbbak, minél nagyobb mennyiségben vásároljuk s ha, magát a termelőt fölkeresve, a közvetítőket mellőzzük. Azt is tudjuk, hogy a vasúton egész kocsiakományok szállítása sokkal olcsóbb, mint a darabárúé.

A kisgazdák az együttes beszerzés előnyeit csakis társulás útján élvezhetik.

De azt is tudjuk, hogy az árúk értékesítése is akkor a legbiztosabb, ha az árú nagy mennyiségben és kifogástalan minőségben áll rendelkezésre, s akkor adható el legjobb áron, ha az eladásnál is éppúgy, mint a beszerzésnél, a közvetítést kizárva, az áruval közvetlenül a fogyasztót keressük föl.

Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy a szolid közvetítő-kereskedelemlen nincsen szükségünk; kisgazdák érdekében írunk, a kiket, úgy beszerzés, mint értékesítés tekintetében, a szolid kereskedelemről megkülönböztendő, kizsákmányoló közvetítő-kereskedelem szípoloz.

A kisgazda, önmagára hagyatva, e kizsákmányoló kereskedelemmel szemben, letérve szintén az erkölcs útjáról, azzal védekezik, hogy árúit szemetesen, silány minőségben vagy éppen hamisítva viszi piacra, s ezzel elveszti, a szolid kereskedelem és a közvetlen fogyasztók előtt is, hitelét.

De ha például a gazdakör tagjai gabonájukat triórral tisztítják, minőségileg egyenletessé teszik s a gazdakör tagjainak összes, eladható készletét egy tömegben teszik eladóvá, fölkereshetik a közvetlen fogyasztókat, például a malmokat, s ha a becsületet értékesítés e módját évről évre folytatják, nem a kisgazdák fogják a fogyasztókat, hanem a fogyasztók a kisgazdákat fölkeresni.

A triórt fölemlítve, lássuk a gazdasági gépek

a melynek eszköze a boszorkányper, s a melyet leginkább az a körülmény tesz oly nevezetessé, hogy mindenki, a ki a boszorkányság gyanújába esett, rendesen máglyán fejezte be életét.

Mindenki, ki a boszorkányság gyanújába került, elfogattatott és börtönbe vettetett, a hol hónapokon, sőt éveken keresztül kellett sanyalódnia, míg csak vallatás czéljából bírái elé nem állították.

Practorius következőképpen vázolja azokat a börtönöket, a melyekben a boszorkányok sanyalódtak. Ezek a börtönök rendesen erős tornyokban, erődökben, sötét, hideg pinczékben voltak, a melyekben az áldozatok, súlyos vasakkal testükön, különféle élősdie állapotoknak voltak kiszolgáltatva, s innen az út majdnem kizárólag csak a máglyához vezetett.

A vallatást megelőzőleg a vádlottat levették a székéről s teljesen meztelenül állították bírái elé, a kik a vádlotthoz következő kérdéseket intéztek: «Hisz-e a boszorkányokban; hiszi-e, hogy mindazok, a kik eddig máglyahalált szenvedtek, ártatlanul haltak meg; ki tanította őt a boszorkánykodásra; ismer-e néhány boszorkányt; mikor tartott az ördöggel lakodalmat; hányszor utazott seprűn, s miként tudja ezt megtenni; hány embert pusztított el; hányszor evett emberhúst, ivott embervért?» Ezen és hasonló kérdéseken felül még számtalan más kérdést is intéztek, még pedig az alkalomnak megfelelően.

(Vége köv.)

együttes beszerzésének a termelés olcsóbbítására kiható előnyeit.

Ugyanazt a munkát géppel rendszeresen jobban és olcsóbban végezhetjük el. A kisgazda egymagában azonban nem szerezheti be a szükséges gazdasági gépeket, de a kisgazdák összessége, a népes gazdakör, a melynek, mint ilyennek, a hitele is nagy, drágább gépek beszerzésére is képes.

A vetőgép munkája tökéletesebb, mint a legügyesebb kézi-vetés; e tökéletesség eredménye a nagyobb termésben is mutatkozik; de jól tudjuk, hogy vetőgéppel vetve, a vetőmagból jó részt takarítunk meg. A megtakarított vetőmag és a terméstöbblet értéke körülbelül 100 kat. holdon, a mennyit egy vetőgép megbir, a vetőgép árát jóformán az első esztendőben fedezi.

Jobbmódú kisgazda, ha nincsenek felnőtt fia, a cséplést részes munkásokkal végzi; rendszeren galíciai munkásokat látunk kisgazdáink udvarán. Ha a cséplésért részben adott gabona árát, a munkások élelmezési költségeit s a tökéletlen kézi-cséplés után a szalmában maradt mag értékét népes gazdakör tagjai összeadják, kellő kihasználást föltételezve, már az első három esztendőben kifizethetik egy kisebb, benzínmotoros cséplőgéppel árát. Ha pedig még számbaveszünk a gazdakör tagjainak a cséplőgép alkalmazásával megtakarított munkaidéjét, mit, hasznathajtóan, fuvarosmunkával vagy háziipar vezetésével értékesíthetnek, a cséplőgép beszerzésének előnyeit nem kell tovább részleteznünk.

A munka tökéletességében, gyorsaságában és olcsóságában nyilvánuló előnyökkel szerezhetünk be arató-, fűkaszaló- és egyéb gépeket.

A gazdakör a gépeket a közgyűlés által megállapítandó napibér mellett adja használatba, s ha a gépet esetleg hitelbe vásárolták, annak árát a használati bérekből törleszthetik.

A gazdakör — akárcsak az uradalom — tagjainak minden szükséges gépet beszerezhet, s a tagok minden gazdasági munkáját nemcsak idejében, a legkérelmesebben és a legkényelmesebben, de minimális termelési költségek mellett végezhetik.

Lehetne a példákat a végtelenségig folytatni, hogy a falu népe fölismerte belőlük az élet és boldogulás megkönnyítésének módjait, az önszegélyben rejlő erő kimeríthetetlen forrását s a tömörülés áldásos voltát.

A helyesen vezetett, élénken lüktető életet folytató gazdakörben mindinkább fokozott mértékben fejlődik ki az egymásrautaltság belátása, föltámad az üzleti érzék, élelmesség és takarékoság s, a gazdakör összjövetelein tartott felolvasások és megbeszélések alapján, a gyarapodó szerzési ösztön különféle termelő- és értékesítő-szövetkezetek alakításában nyilvánul.

A legáldásosabb népies szövetkezet a falusi tejszövetkezet.

Minden gazdálkodó ember tudja, hogy virágzó állattenyésztés nélkül nincsen jövedelmező gazdálkodás. Ha a földtől mindig többet veszünk el, mint a mennyit visszaadunk, a szántó, a rét, a legelő végre kimerül s nem képes akkora terméseket adni, a mennyi a gazdát családostól eltarthatná.

Hogy tehát gazdálkodásunk minél többet jövedelmezzen, szaporítanunk kell háziállataink számát; de ha háziállatainkat csakis azért tartjuk, hogy, mint élő trágyagépek, a talajjavításra szükséges trágyát szolgáltatassák, az ellenkező túlzásba esünk; háziállataink a termés nagyrészt fölemésztk, a nélkül, hogy különösebb jövedelmet adnának. Mert, ha sok a tejünk, az a felesleg, a mit a háztartásban el nem fogyaszt-hatunk, különös haszon nélkül elkallódik.

A falusi asszonyok ugyan leszedik a tejfölt, vaját kőpülnek belőle, a melyet, a városba szaladgálva, a vásárban eladnak. Az értékesítés e módja azonban nem gazdaságos; a mai világban oly drága a munkaerő, hogy ha valamikor, most csakugyan igaz a közmondás, hogy az idő pénz.

Ha számbaveszünk azt a jelentékeny munkaidőt, melyet annyi sok asszony kőpüléssel, a városba való járkálással eltölt, az így eltöltött idő, napszámokban kifejezve, oly értékes, hogy alighanem fölé azzal a pénzzel, a mit a vajért kaptak.

Ha a kisgazdák tejszövetkezetbe állnak, azt a sok munkát, a mit annyi asszony vajkőpüléssel és eladás-

sal eltölt, elvégzi a szövetkezet egy pár alkalmazottja a rendelkezésre álló gépekkel és egylovas kocsival.

Munkában igen sokat takarít meg a község, a gépekkel készített elsőrendű teavajért pedig, a melyből nem lehet annyit termelni, hogy az Budapesten a kiviteli vajkereskedőknél elhelyezhető ne lenne, magasabb árt kap. A lefölözött tej és iró a faluban marad, s ezeket a kisgazdák sertéseik etetésére éppúgy felhasználhatják, mint eddig, vagy pedig túró és sajtot készít belőle a szövetkezet vajmestere. E termények szintén könnyen értékesíthetők, mert a szegény embernek olcsó és egészséges táplálékai.

A tejszövetkezet tehát a tejnek csak a zsírtartalmát értékesíti, a lefölözött tej vagy egyéb tejtermék a községben marad.

Szövetkezeti tejtérítés útján minden tehén eddig el nem ért és havonként befolyó, biztos jövedelmet hajt gazdájának. A gazda, látva, hogy tehenei állandó jövedelmet szolgáltatnak, több takarmányt termel, jobban tartja marháját és több marhát tart, hogy minél több jövedelme legyen; a mellett több és jobb trágyát termel, mert a jól tartott állatnak a trágyája is jobb; földjeit oly jó karban képes tartani, hogy ha azoknak felerészét istakarmánnyal veti be, a föld másik felén ugyanannyi lesz a termése, mint a tejszövetkezet alakulása előtt az egész földön volt, mert a belterjes művelés a föld hozadékát megkétszerezte.

A tejszövetkezet nyomán, igyekező szorgalom, belterjes gazdálkodás és jólét út tanyát a községben.

Gazdakörök és tejszövetkezetek alakítása úgy a mezőgazdasági ismeretek és belterjes gazdálkodás terjesztésében, mint a jólét fokozatos fejlesztésében elismerten bevált tényezők.

Nem bürokratikus ridegséggel, de meleg, hazafias szeretettel, jóakarattal kell a nép ügyével foglalkoznunk, s ha egyszer társulásra, tömörülésre birtuk, ha egymás támogatásában gazdasági erejének öntudatára ébred, áldani fogja a segítő kezét, mely ősi elmaradottságából lenyűgözött nyomasztó helyzetéből kiemeli és lábra állítja.

Az így öntudatára ébredt nép, ki vezetőiben önzetlen jótévőit ismeri meg, nem fogja többé bizalmatlanul fogadni a legelő- és rétjavítás ügyét, sőt ellenkezőleg, ő maga fog mindent megtenni, hogy takarmánytermő területei a legjobb karba hozassanak.

A gazdakörök és szövetkezetek eredményes működése nemcsak a tagok ragaszkodásán múlik, hanem az érdem oroszlanrésze rendszerint a gazdakörök és szövetkezetek vezetőit illeti.

Magyarországon a szövetkezés eszméje örvendős hódításokat tesz, de talán legkevesebbé terjedt el hazánk északkeleti hegyvidékén.

Ez úton kérjük föl hazánk e részén a nép között élő, a néppel közvetlenül érintkező, ama társadalmi tényezőket, a kik a nép javát eddig is lelkesen szolgálták, s a kik, átérzve a szövetkezés nemes hivatását, nemcsak képesek a szövetkezetek ügyes-bajos dolgaival foglalkozni, de a nép ügye iránti lelkesedésükben e foglalkozást hazafias kötelességöknek ismerik; forduljanak bizalommal a munkácsi Hegyvidéki Miniszteri Kirendeltséghez, hol minden szövetkezeti ügyben részletes tájékoztatást és támogatást is nyerhetnek.*

Az állattenyésztés fejlesztését és a közvagyonosodás érdekeit szolgálják a legeltetési és földbérlet-szövetkezetek is. Ezekről legközelebb nyújtunk részletes tájékoztatást.

Hegyvidéki.

* Ily szövetkezetek- és gazdaköröknek alakítását, a felekezeti különbségeket és ellentéteket szító Népszövetség helyett, mi is ajánljuk. Szerk.

Szanatórium 150 beteg részére Eperjesen.

Lapunk február 20-iki számának vezetőcikkében megemlékeztünk azon, városunk fejlődésére sajnálatos, szinte negligenciának minősíthető nemtörődomségről, mely, a városi vezetőség részéről több tekintetben nyilvánulva, városunk fejlődésének gátat vet. Ezen cikkünk megírásakor pusztán azon szeretet vezérelt bennünket, a melyet egy oly ősrégi és jobb sorsra rendelt, a történelemben is nagy szerepet játszó város iránt érzünk, a minő éppen Eperjes város. Ha bennünket ily nemes intenzió vezérelt, és ezt a t. város-

atyák átérzve, magukévá hajlandók tenni, átlátva eddigi mulasztásaikat, íme, most alkalom nyílik arra, hogy városunk iparát, kereskedelmét, közegészségét és idegenforgalmát egy csapással egyetlenegy, a közel jövőben létesítendő, új intézménnyel hatványozott mértékben föllendítsük.

Mint biztos forrásból értesülünk, az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár néhány szanatóriumnak az ország egészségesebb és szebb fekvésű részén leendő felállítását elhatározta. Ezt megtudva, az Eperjesi Kerül. Munkásbiztosító Pénztár igazgatója, Schreiber Ignác, elsősorban az Országos Pénztárnál tudakozódott aziránt, vajjon hajlandó volna-e. ha Eperjes város részéről kellő támogatásban részesítenék, az egyik szanatóriumot Eperjesen fölláttatni. Természetesen, Schreiber igazgató az Eperjes közelében elterülő Borkút és Czéméte vadregényes és egészségileg előnyös fekvését kedvezően kiemelte. Hogy az Országos Pénztár ettől nem idegenkedik, mutatja azon körülmény, hogy febr. 25-ikén megtartott igazgatósági ülésén már foglalkozott a Schreiber által tett javaslattal. Egyidejűleg ugyanazon igazgató a kezdeményező lépéseket városunk polgármesterénél is megtette, természetesen még nem lévén erre mandátuma egyik részről sem, csupán városunk fejlesztése iránti érdeklődésből, és csakis saját tervei által vezetettve, saját egyéni véleményét fejtette ki ez ügyben a polgármester előtt.

Nagy meglepetésünkre azonban a városi előjáróság, nemhogy kapva-kapna az alkalmon, hanem ezúttal is azzal áll elő, hogy a pénztár tegye meg először a konkrét javaslatot a felállítandó szanatórium tárgyában, s majd akkor a város nagykegyesen hajlandó lesz érdemleges tárgyalásokba bocsájtkozni.

Midőn az ország minden részéről folyik a verseny a tervbevett szanatóriumok elnyerése végett, midőn az egyes városok túllícitálják egymást azon kedvezmények följajlásával, melyeket a szanatórium fölláttatása alkalmával önként és örömmel hajlandók nyújtani az Országos Pénztárnak, akkor Eperjes város vezetősége, a helyett, hogy elfogadható javaslattal maga állana elő, másoknak kezdeményezésére sem mutat hajlandóságot a közegészség ügyének megfelelő modern intézmény létesítésének előmozdítása iránt.

Ily körülmények között, most már csak azt kell föltételeznünk, hogy a városi vezetőség nincsen tisztában azzal, mennyi előnyt nyújtana a városnak ily szanatórium létesítése.

Eltékintve az intézménynek közegészségügyileg üdörös voltáról, midőn az Országos Pénztár személynként napi 6 korona díjjal fölveendő 150 beteg részére tervezett szanatóriumot szándékszik felállítani, ezen tény annyit jelent, hogy, ha ez intézet városunk területén építtetnék föl, városunk adózó polgárainak jövedelme napi 150 × 6, vagyis 900, a kezelési és gazdasági személyzettel együtt napi 1000 koronával nagyobb lenne, a mi évente 365 ezer koronát tesz ki.

Ehhez járulna még az idegen forgalomnak nagy arányban való fokozása, a mely az ipar- és kereskedelemnek a helyi piacon való fölvirágzását idézné elő, s mindezzel — nagyobb lévén az adóalany — a város adó-bevételei is tetemesen gyarapodnának.

S már most, ha veszünk, hogy ezen szanatóriumban Eperjes város adófizető polgárai részére esetleges kedvezmények nyújtása is kivihető lenne, nem szabad azt beárunk, hogy más, élelmesebb városok előlünk a kedvező alkalmat elhalasztják, hanem a város vezetőinek ez egyszer sarkukra kell állaniok, hogy legalább ezzel az intézménnyel városunknak egészségi, ipari, kereskedelmi, valamint pénzügyi viszonyai a javulás mesgyéjére tereltessenek.

Nyilt-levél

Krayzell Aladár polgármester úrhoz, mint a szinügyi választmány elnökéhez.

Sátoraljaújhely város szinügyi bizottsága Eperjes, Eger, Ungvár, Losoncz, Beregszász, Gyöngyös, Hatvan és Nagymihály városok szinügyi választmányaihoz kérdést intézett az iránt, nem volna-e hajlandók Sátoraljaújhelyl egy szinikületet alkotni, a mely esetben a további teendők megbeszélése végett értekezlet volna tartandó.

„BITUMINA“

kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

== TETŐFEDŐANYAG. ==

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

Ennek a felhívásnak Eperjes város szintügyi választmánya által tárgyalatnia kell. Itt van az ideje annak, a midőn a Szabados László jelenlegi szinigazgatónkkal kötött szerződés lejár és felmondható, úgy, hogy Eperjes más városokkal szerződhetik.

Nagyon szükséges volna, hogy az eddigi társulat helyett, mely szervezetét Korompa, Szepesváralja, Szepesolaszi és más, apró helyek igényei szerint kénytelen berendezni, s a mely Eperjes jogos igényeit teljesen ki nem elégíti, más társulattal szerződünk. Jobb társulatra szert pedig csak úgy tehetünk, ha nagyobb városokkal szövetkezünk.

Kérdjük tehát a polgármester urat:

hajlandó-e a szintügyi választmányt haladéktalanul egybehívni és arra törekedni, hogy, Sátoraljai helyrelyel vagy más nagyobb városokkal szövetkezve, jobb társulattal szerződünk? Számos színházlatogató.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Szabad-Lyceum. A Népkadémia 9-dik előadása február 27-ikén, vasárnap, d. u. 5 órakor lesz. Az előadás műsora:

1. Czigányzene.
2. Szavaiat.
3. Gömör János folytatja előadásait «A Föld földedezésének történetéről»-ről.
4. Czigányzene.

A felsőbb tagozatban, a művelt közönség számára, márczius 1-jén, kedden, d. u. 6 órakor a vármegyeháza nagytermében előadást tart Kerekes György kassai állami felsőkereskedelmi isk. tanár.

A Kör szerdán, márczius 2-ikán tartandó zeneestéjének műsora:

1. DVORAK: Nyitány «A paraszt egy kópé» cz. művéhez. Előadja a cs. és kir. 5. számú gyalogezred zenekara, Hoffmann Ferenc karmester vezetésével.
2. a) RUBINSTEIN: Melodie;
b) DUNKLER: «Fileuse». Gordonkán előadja Morpurgo A. gondokaművész, zongorán kíséri Tarnay Alajos.
3. a) LOTTI: «Pur dicesi?»;
b) MESSAGER: «Si j'avais...»;
c) TARNAY: Dal. Énekli Berthóty Gizi énekművész, zongorán kíséri Tarnay Alajos.
4. a) LISZT: «Liebestraum»;
b) CHOPIN: Keringő;
c) TARNAY: «Humoresque». Zongorán előadja Tarnay Alajos zongoraművész, a m. kir. Zeneakadémia tanára.
5. BEETHOVEN: Vonósnyegyes B-dur op. 18—6. szám.
a) La malinconia és Allegretto quasi allegro;
b) KÖHLER: «Északvidéki bölcsődal». Előadja a cs. és kir. 5. sz. gy.-ezred zenekara, Hoffmann Ferenc karmester vezetésével.
6. a) MORPURGO: «Romance»;
b) POPPER: «Tarantelle». Gordonkán előadja Morpurgo A. gondokaművész, zongorán kíséri Tarnay Alajos.
7. a) RIES: «Bölcsődal»;
b) PUCCINI: Ária a «Bohémélet» operából: «Úgy hívnak, hogy Mimi». Énekli Berthóty Gizi énekművész, zongorán kíséri Tarnay Alajos.

Kezdeté este 6 órakor
Hangversenyszámok alatt az ajtók zárva vannak!

A következő házieste:
1910. márczius 9-ikén, rendezője Matherny Gusztáv.
A zeneisk. látogatói ingyenes helyet kapnak a Kör zeneestéjéin.

Meghívó

az Eperjesi Széchenyi-körnek 1910. márczius 6-ikán, vasárnap, d. e. 11 órakor, a köri felolvasások kis-terében tartandó, 32-ik

RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

Eperjes, 1910. február 20-ikán.

Br. Ghillány Imre s. k., Semsey Boldizsár s. k.,
elnök, ügyvezető-elnök.
Dr. Wallentinyi Samu s. k.,
titkár.

A gyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Számvizsgáló bizottság jelentése a pénztár állapotáról.
4. Jövő évi költségelőrányszat megállapítása.
5. Tisztújítás.
6. Esetleges indítványok.

Igazgató-választmányi gyűlés.

A Kör igazgató-választmánya február 22-ikén gyűlést tartott Semsey Boldizsár főispán elnökle mellett. Az elnök szívélyesen üdvözölvén a megjelen- teket, a gyűlést megnyitotta. Wick Béla jegyző fel- olvasta a múlt gyűlés jegyzőkönyvét, melyet az ülés hitelesített. Ezután dr. Wallentinyi Samu titkár referált a folyó ügyekről. Fajdalommal vette tudomásul az ig.-vál. Desseffy Lajos halálát, a ki Körünknek éveken át buzgó és lelkiismeretes pénztárosa, az ig.-vál.-nak érdeklődő, lelkes tagja volt. Erdemeit és emlékét jegyző- könyvileg is megörökítette az ig.-vál. Elhatározta a gyűlés, hogy a Kör márczius 15-ikén, d. u. 3 órakor, hazafias ünnepélyt rendez. Ünnepi szónokul dr. Mária-ssy Bélát kéri föl. A Zeneiskola örvendetes fejlődéséről, a szabad-lyceumi előadások sikeréről örömmel értesült a választmány. Zempléni Tivadarnak «Turáni dalok» cz. munkájára előfizet az ig. vál. Több, kisebb fontosságú folyó ügy elintézése után rátért az ig.-vál. az idei köz- gyűlés előkészítésére. Kimondotta, hogy a közgyűlést márczius 6-ikán, vasárnap, d. e. 11 órakor tartjuk meg. Elfogadta a választmány a számvizsgáló-bizottság jelen- tését és javaslatát; megállapította az 1910 évi költség- vetést. Kimondotta, hogy az 1908., 1909. és 1910. évi Évkönyvet egyszerre nyomtatja ki 1911-ben. Frenyo Lajos könyvtáros lemondását sajnálattal vette tudom- asul. Eddigi, fáradhatatlan, önzetlen, szakszerű mun- kásságáért jegyzőkönyvileg is hálás köszönetét és elismerését fejezi ki. Utódjául az ig.-vál. Deák Jánost ajánlja a közgyűlésnek, a kiben agilis, derek munkaerőt fog nyerni a Kör. — Tiszteleti-tagul gr. Andrássy Dénest, a nagylelkű, jóságos szívű emberbarátot ajánlja az ig.-vál. — A Nemzeti Kaszinó díjára Fejér András berzeviczei áll. el. isk. igazgatót ajánlja az ig.-vál. Ezután megállapodott az ig.-vál. a tisztikar, a választmányok jelölésében. — Végül, dr. Obedkó Dezső helyes fel- szólalására, többek hozzászólása után, kimondotta az ig.-vál., hogy, a zeneestélyek komolyságának megőrzése céljából, fölkeri a helybeli középiskolák igazgatóit, figyelmeztessék az ifjúságot, hogy a tetszénnyilvánítások- ban tartsák meg a kellő határt; továbbá, hogy a zene- estélyeken a kellő rend és komolyság fentartására 6—6 rendezőt fog fölkeríteni; végül, hogy a Zeneiskola növendékeinek ezentúl csak 10—10 jegyet bocsát ren- delkezésre, még pedig 5 ülőhelyet a lányok és 5 álló- helyet a fiúk részére, hogy így kellő hely maradjon a Kör rendes (férfi-) tagjai részére. — A művész-szoba kifutása és rendbehozatala iránt teendő intézkedésre a választmány Agoston Károly háznagyot kérte föl. Ezután a gyűlés, az elnök lelkes elterésével, véget ért.

HIREK.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter /trovay György eperjesi, díjtalan p. ü. számgyakornokot segély- díjas p. ü. számgyakornokká kinevelte.

— **A honvédség köréből.** A király Matyasovszky Mátyás ezredesnek, a pécsi 19. honvéd- gyalogez. parancsnokának, a pozsonyi IV. honvéd-ker, parancsnokságnál rendszeresített beosztott-tábornoki helyre való beosztását; úgy Koncz Henrik ezredesnek, a budapesti 1. honvéd-gyalogezred parancsnokának, a székesfehérvári 17. honvéd-gyalogezredhez parancs- noki minőségben való áthelyezését; a honvédelem- ügyi miniszter Matherny Gusztáv 9. honvéd-gyalogezred bel. tart. hadnagynak a szolgálaton kívüli viszombá való áthelyezését elrendelte.

— **Sárosvármegye tavaszi rendes közgyűlése** márcz. 21-ikén fog megtartani. Ezen töltik be, választás útján, a giráti főszolgabírói és az árvaszéki ülnöki, meg a szolgál- bírói állásokat.

— **Halálozások.** Müller Károly, a 67. sz. gyalogezred alezredese, hadkiegészítő-kerületi parancs- nok, febr. 22-ikén, Eperjesen, élete 55-ik évében szív- szélhűdés következtében elhunyt. Férfiú korában tanult

meg magyarul. A nemzeti küzdelmet élénk, jóakaró figyelemmel kísérte s a magyar vezényleti nyelvnek a közöshad-seregben való életbeléptetését indokolt- és jogosultnak tartotta. Elhalalozása tisztársai és Eperjes város polgársága körében általános sajnálatot keltett.

Neusinger Fülöp, pénzügyőri főbiztos, febr. 22-ikén, élete 53-ik évében Eperjesen elhunyt. Temetése febr. 24-ikén az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint ment végbe. Halálát vérmérgezés okozta. Egyenruhájának rézgallérja u. i. a nyakán kilencz nap előtt támadt kelést inficiálta.

Febr. 25-ikén hunyt el Eperjesen Mücke Engelbert kezyűs, életének 52-ik évében. Temetése vasárnap d. u. 4 órakor fog végbemenni.

— **A Kereskedők Társulata** kedden, márcz. 1-jén esti 1/2 9 órakor választmányi ülést tart, melyre ezúton is meghívja a választmány tagait.

— **Diszeladás márczius 15-ikén.** Az Eperjesi Joghallgatók Testülete ez évben is, ősi hagyományához híven, méltó fénytel- őhajtja megünnepelni márczius 15-ikét. A Kollégium dísztermében 15-ikén d. e. megtartandó ünnepélyen kívül, márcz. 14. és 15-ikén este 8 órakor a városi színházban diszeladást rendez. Ez alkalomra koszorús költők, Csengey Gusztáv alkalmi ódát írt, a melyet Ibrányi Hanna, a jeles műkedvelő-művész, mond el. Ennek keretében Ludmann Paula tanárnő eredeti váz- lata szerint előállított, nagyhatású előkép teszi majd szemléltethetők a nagyidők kiváló alakjait. A szereplők (dr. Müller Bertalanné, Jeney Lenke, br. Ghillány Gizi, Körtvélyessy Aranka, Dobay Mária, Dobay Ilma, Tergina Emmy, Meliórisz Mária, Baán Ady) nagy ambícióval vesznek részt a próbákban, a melyeket Ludmann Paula nagy körültekintéssel és lelkiismerettel vezet. Ezután Tóth Kálmánnak kitűnő vígjátéka, «A király házassodik» kerül színre. Ebben a női főszerepeket Thoma Aladárné, Blažek Olga és Divald Klári játsszák. A próbák, Vöröss Sándor szakavatott vezetésével, már javában folynak s a szereplők teljes igyekezettel működnek a siker érdekében. A közönség körében már eddig is rendkívüli érdeklődés mutatkozik a fényesnek ígérkező előadás iránt, és a belépőjegyekre már számos elő- jegyzés történt. A részletes műsört legközelebb közöljük.

— **A Cionista-szervezet eper- jesi osztálya** a február 28-ikán d. u. 1/2 4 óra- kor tartandó közgyűlésre ezúton is meghívja mindazon érdeklődőket, kik esetleg meghívót nem kaptak volna.

— **Adomány.** Özv. Csarnogursky Alajosné úrnő, egy mezőrendőri ügyből kifolyóan, Saly Győző r.-főkaptány útján 18 kor.-t volt szives az «Erzsébet»- árvaház javára b.-küldeni. Midőn ez adományért igazg- választmányunk nevében leghálásabb köszönetet mon- dunk, annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy a nemeslelkű ajándékozó példáját mások is követni fogják. Kösch Árpádné elnök, Faragó József titkár.

— **Pártgyűlések.** Az eperjesi függet- lenségi párt vasárnap (február 27-ikén), d. u. 3 órakor, a Vigadó kistermében, a párt szervezése ügyében, pártértekezletet tart. Erre a párt tagjait és elvtársait falragaszok útján meghívta — Az eperjesi öntudatos munkások ugyancsak vasárnapon, d. u. 1/2 3 órador, a Sörház nagytermében nagy, nyilvános népgyűlést tartanak. Tárgyak: 1. a munkások gazdasági és poli- tikai helyzete; 2. az általános, egyenlő és titkos vá- lasztójog. — Az eperjesi nemzeti munkapárt márcz. 6-ikán, d. u. 3 órakor, a Vigadó nagytermében kép- viselőjelölő gyűlést tart. Ezt, a mint halljuk, Hodobay Andornak párthívei hívják egybe.

— **Tudományos est.** Dr. Mária-ssy Béla jogakad. m.-tanár február 21-ikén a Kollégium tanácstermében igen érdekes és látogatott előadást tartott «II. József alkotmányellenes törekvéseiről». Az előadás sokkal többet ölelt fel, mint a címe után várna az ember, mert a szerző igen alapos készült- séggel és nagy tudással fejtegette az előző kor, külö-

Gümőkór,
köhögés,
szamarköhögés,
influenza
eseteiben az orvosok
csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántal- maiban szenvednek.
2. Mindazok, kik üdült gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők ényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrotulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatar- rusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche”.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolá- sán Sirolin „Roche“-t kérjen, minden után- zatot vagy pótkészít- ményt kérünk a leg- határozottabban vissza- utasítani.

Sirolin irodalmat E 18 kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Wien, III/1, Neulinggasse 11.

nösen pedig I. Lipót hasonló irányú törekvéseit, s kiterjeszkedett a magyarság akkori helyzetének rajzára a felsőbb és alsóbb néposztályoknál, nevezetesen pedig a vármegyei életre. Ez utóbbi téren igen sok értékes, új adatot is szőtt be munkájába főleg a felvidéki megyék levéltári anyagából, s a hol feldolgozott anyagra támaszkodott, ott is saját eredeti, részrehajlatlan felfogását érvényesítette, pl. a jobbágyok sanyarú helyzetének rajzánál. Dr. Máriássy Béla nagyérdéki előadását, közökhajra, febr. 26-án d. u. 6. órákor megismétli, illetve folytatja.

— **Adomány.** Dr. Flórián Károly, jogakadémiai tanár úr a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet»-árvaháza javára 40 kor-t volt kegyes hozzánk beküldeni. Midőn őt a legteljesebb mértékben biztosítjuk, hogy adományát valóban nemeslelkű célja szerint fogjuk felhasználni, igazgató-választmányunk nevében a leghálásabb köszönetnek s annak a reménynek adunk kifejezést, hogy árvaházunkat továbbra is kegyes lesz jóindulatában megtartani. *Kösch Árpádné* elnök, *Faragó József* titkár.

— **Pápai rendelet a püspök-kökhöz.** A kánonjog alapos kodifikációját tervezi X. Pius pápa. E nagy művel kapcsolatban most rendeletet intézett a püspökhöz, a melyben kötelezi őket, hogy egyházmegyéjük mindenegyes plébániáját évente látogassák meg. Ez az intézkedés, az egyházi adminisztráció szempontjából, igen nagy jelentőségű. Az 1913. évben Magyarország valamennyi kath. püspökének meg kell jelennie Rómában s kimerítő jelentést tennie egyházmegyéje ügyeiről.

— **Dr. Berthóty Iona** író, az ALKOTMÁNY munkatársa, az Eperjesi «Rákóczi» Kath. Körben febr. 20-án «A keresztény nő hivatása» címen szabad-előadást tartott. Eleinte meglehetősen lámpalázzal küzdött, majd pedig többnyire ismert dolgokról szólt. Előadása — sokak szerint — az ügynek, a melyet szolgálni kívánt, nem sokat használt, sőt tán inkább ártott, pl. azon kijelentése, hogy ő a kath. sajtóközlemények helyett sokkal szívesebben olvassa a NYUGAT-ot és a HUSZADIK SZÁZAD-ot. Hír szerint, a kör vezetősége a szabad-előadásokat a jövőre megszünteti, és csupán előre bemutatott szövegű felolvasásokat fog ezentúl megengedni.

— **Az Uránia-színház** szombaton. vasárnap és csütörtökön eléggé látogatott előadásokat tartott. Csütörtökön (febr. 25.) Ráth Istvánnak «Bűn és bűnhődés. (A gonosztevők világa)» című, igen érdekes darabja került bemutatásra. A szöveget *Gal István* hírlapíró olvasta fel, s a mozgó-képeket kellemes zongorajáték kísérte.

— **Az új kormány és a tanítók.** Gr. Khuen-Héderváry miniszterelnök részletesen nyilatkozott arról, hogy vallás- és közoktatásügyi kérdésekben mi az álláspontja. Ez alkalommal főleg az azt a nagy igazságtalanságot, mely a községi- és felekezeti tanítókat megkülönbözteti az állami tanítóktól s ezeket — dacára egyenlő képességüknek — hátrébe szorítja. Kimondja, hogy a tanító és tanító között okatlanul támasztott igazságtalanságot megszünteti; a felekezeti tanítók helyzetét a kormány javítani s nekik is oly fizetést és korpótléket adni szándékozik, mint a minőt az állami tanítók kapnak. A tanítóknak (és ide számítja a lelkészeket is) azt a régi kívánságát, hogy az államvasúton félárú jeggyel utazhassanak, a miniszterelnök az államkincstár károsodása nélkül teljesíthetőnek tartja; kulturális szempontból pedig éppen fontosnak is, hogy a tanító minél többet utazzék és minél jobban ismerje az országot és a népet.

— **Pásztory** cs. és kir. udvari szállító *virágkereskedése* — Budapest, VIII., Rákóczi-út 3. — képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

— **Az Eperjesi Bankegyesület** febr. 28-án tartotta rendes közgyűlését *Péchy* Zsigmond elnököle alatt. 63 részvényes volt jelen, a kik 522 új (vagyis 2610 régi) részvényt képviseltek. A közgyűlés mindenekelőtt, közlekedéssel, újból megválasztotta közgyűlési elnöknek *Péchy* Zsigmondot. Ezután tudomásul vette az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését és, ezzel kapcsolatban, jegyzőkönyvileg örökítette meg *Kubinyi* Albert és *Desszaffy* Lajos elhunyt igazgatósági tagok emlékét, valamint megörökítette *Gombos* Alajos igazgatósági tag érdemeit is, a ki kijelentette, hogy, tekintettel magas korára, jövőben igazgatósági tagságot nem vállal. A közgyűlés, a 6,589 kor. 36 fill.-ben mutatkozó tiszta haszon tekintetében akként határozott, hogy, a 33. osztalek szelvénynek 80 koronával leendő beváltására, 80,000 korona fordítsassék, a fenmaradó 6589 kor. 36 fillér pedig új számlára vitessék át. Elhatározta továbbá, hogy a váltótárczájánál, veszteség címén,

21.649 kor. 41 fill. leirassék. A megüresedett három, igazgatósági tagságra a közgyűlés, közfelkiáltással, megválasztotta: *Köszeghy* József, *Sitányi* Lajos részvényeseket három évre, *Szántó* Zsigmondot pedig egy évre terjedő hatálylyal. A felügyelő-bizottság póttagjaiul pedig megválasztották: *Görgey* Ernő és *György* Lajos részvényeseket. Napirenden volt még az alapszabályok 13., 20., 22. és 30. §§-nak módosítása. A közgyűlés a 13., 20. és 22. §§-okat, az igazgatóság indítványához képest, módosította, a minek következtében jövőben a közgyűlés hirdetésének nem a hivatalos lapban, hanem a helyi lapban, és nem 30 nappal, hanem csak 15 nappal előbb kell történnie, s a határozatképességhez 20 részvényes és 100 részvény elegendő; az átiratási díj, a bélyegilletékekkel együtt, az eddigi 2 kor. helyett a jövőben 3 kor. 88 fillér. A 30. § módosítását a közgyűlés szükségesnek nem tartotta, hanem egyszerűen jegyzőkönyvi határozatban megállapította, hogy a 30. §, mely az igazgatósági tagtól 5 részvény letételezését kívánja, csakis 5 új (600 kor névértékű) részvényre vonatkozhatik.

— **A gazdaközönség** figyelmét felhívjuk Révész és Társa cégnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére. Ez a cég, mint a Petroltvasművek motorgyárának kizárólagos képviselője Budapest, V., Lipót-körút 21. szám alatt nagy mintaraktárt tart a használatban legjobban bevált és elsőrendű gyártmányú cséplőgépekészletekből, különböző motorokból, melyek közül különösen a fekvő-motor új szerkezete szolgál rá a szakkörök érdeklődésére.

— **Az Eperjesi Tanári-kör** felolvasó-estélyeinek ezidei szakasza a múlt szombaton (febr. 19.) befejeződött. A műsor első pontja *Inczeinger* Béla kir. kath. főgimn. VIII. o. tanuló szaválata volt, a mely dicséretére vált a szaválónak. Ezután *Wick* Béla kir. kath. főgimn. tanár folytatta az egy héttel előbb félbeszakított előadását, mely mindvégig lekötötte a jelen volt hallgatóság figyelmét. Megemlítette azokat a svéd és norvég városokat, melyeket utazása közben fölkeresett és nagy vonásokban mindegyik városnak megrajzolta a képét, elsorolta nevezetességeit, különösen képzőművészeti remekeit. Ismertette a tromsølem lappok életét, műveltségi fokát, ruházatát, lakását, foglalkozását. Megtudtuk ebből, hogy a lappoknak egyrésze nomád életet él, legelőről-legelőre hajtvva rénszarvas-csordáit, másrészt pedig városokban telepedett le, többnyire ipari munkával foglalkozik, s a nomádokat intelligencia dolgában sokkal meghaladja. Ott, a messze éjszokon, magyar emberrel is találkozott, egy szabadságon levő vasutással, a ki napokig tartó utat tett meg, hogy megláthassa az éjfél napot; azonban kárbavesztett a fáradsága. Újába akadt egy németországi iskolának tanulmányi úton levő ifjúsági csapata is. Milyen nagy utak ezek a mi szegény diákjainkhoz képest! Utazásának legfőbb tanulságát egy latin mondatban foglalta össze és ezzel be is fejezte előadását: «Extra Hungariam non est vita! Si est vita, non est ita!» Becsüljük meg, a mink van! — Az estély utolsó pontja a kir. kath. főgimnázium ifjúsági zenekarának játéka volt, melyet nagyon megtapsoltak és megismételtettek.

— **Hajfonat kapható** *Bilich* Ferencz-nél, Eperjes, Fő u. 63. Kifésült hajat veszek bármely színben.

— **A kassai Nemzeti Színház** műsora: vasárnap (febr. 27.) d. u. «Liliom. Egy csirkefogó élete és halála», *Molnár* Ferencz-től; este, úgy hétfőn és kedden (febr. 28. és március 1.): «Luxemburg grófia» (op.).

— **Kubinyi Albert hagyatéka** ügyében a legutóbbi számunkban írottak részbeni helyreigazításául, illetékes részről nyert értesítés alapján készségeken közöljük, hogy az örökség értéke a közölnél jelentékenyen kevesebb.

— **Egy népszerű.** A *Moll*-féle borszesz által a betegnek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik közsvényes és csúszos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll* A gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan *Moll*-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Városi jeggyár** fog Eperjesen, az alsó-malomnál létesülni. *Faragó* József, városunk mérnök tanácsosa, a kivitelten most dolgozik. Ily gyárra az idén nagyon is szükségünk lesz, mert a rendkívül enyhe tél miatt jeget félretennünk nem lehetett.

— **Új vasútvonal.** A tőketerebes—varannói h.-é. vasútvonalnak Szatropkóig leendő kiépítése befejezett ténynek tekinthető. A vonal közigazgatási bejárása febr. 24—26. napjain ment végbe.

— **Az O. M. G. E. sárosvármegyei képviselői** gyanánt a nevezett egyesületnek igazgató-választmányába a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület, három évre újból br. Ghillány Imrét, Lukovich Aladárt és Piller Kálmánt küldötte ki.

— **A Sárosvármegyei Patronage-Egyesület** előkészítésére kiküldött bizottság febr. 24-ikén ülést tartott. Ezen dr. *Bernolák* Nándor kassai jogakadémiai tanár is megjelent, mint a Patronage-Egyesületek Orsz. Szövetségének kiküldötté. Ugyanő egyúttal tolmácsolta a kassai megyéspüspöknek azt a nyilatkozatát, a mely szerint az egyesületnek felekezeti jelleg nélkül leendő megalakításához a maga részéről is hozzájárul, de — az egyesület sikeres működése és vallás erkölcsi czélok megóvása érdekében — óhajta, hogy az egyesületen belül az egyes felekezetek részére csoportok (szervezetek) létesíttessenek. A bizottság elismeréssel vett tudomást a püspök előzékenységről, s az általa kifejezett óhajt illetőleg vitát tett folyamatba. Ennek folyamán *Ullarik* Mátyás törv. elnök a különböző álláspontokat összhangba hozni törekedett oly czélból, hogy a hasznos egyesületnek megalakulása meg ne hiúsuljon. A tanácskozás — egyelőre — végleges megállapodásra ugyan nem vezetett, de a bizottság az alapszabályok szövegezése céljából albizottságot küldött ki. Reméljük, sikerülni fog a fölmerült ellentéteket kiegyenlíteni s ez által az egységes és így erős patronage-egyesületnek létrejöttelét biztosítani.

— **A «Hungária» gőz- és kád-fürdő** (Füredő-utca 8. sz. a.) minden tekintetben megfelelő lévén, azt közönségünknek ajánlhatjuk. Fő-összesen ezentúl Kassára gőzfürdőbe járnunk.

— **A kisszebeni kefe- és fém-megmunkáló-gyár** jelenleg már 68 munkást foglalkoztat. A vállalat, melynek tulajdonosai *Patocska* és *Sperling*, a kefégyárra vonatkozólag az államsegélyt is már megkapta. A kefégyárat egyébként újonnan alakuló részvénytársaság fogja nemsokára átvenni. Ennek alapítókeje, kellő számú aláírások által, már fedezve is van. Mindez Kisszeben város lakosainak és hatóságának a kereskedelmi vállalkozások iránt való helyes érzékét és tevékenységét bizonyítja. Sokkal nagyobb ott e tekintetben a vállalkozói kedv és a hatósági előmozdítás, mint Eperjesen.

— **Az O. M. K. E. közgyűlésére,** mely márcz. 6-ikán d. e. 10 órákor Budapesten a Pesti Lloyd nagytermében (V., Mária Valéria-utca 12. sz.) fog megtartani, vasúti igazolványok, az erre jogosult tagok részére, 20 fillér lefizetése ellenében válthatók *Theiss* Ármin egyll. pénztáros üzletében.

— **Terjedő hajbetegség.** Évek során tart az az okos, higiénikus intézkedés, hogy a fodrász-termekben a tisztaságot ellenőrzik és megállapított szabályokkal lehetetlenné kívánják tenni a veszedelmes és fertőző bőr- és hajbetegségek továbbterjedését. Mint orvosi körökből értesülünk, dacára ezeknek az egészségügyi és köztisztasági intézkedéseknek, veszedelmes hajbetegség van terjedőben úgy a fővárosban, mint a vidék városaiban. Ez a veszedelmes betegség: a *hajmoly*. Hatósági ellenőrző vizsgálat azonban megállapította, hogy azokban a fodrász-üzletekben, a melyekben a «Diana» sóborszeszszel fertőtlenítik a borbély-eszközöket, ott a hajmoly egyáltalában föl nem lépett. Ez a körülmény egymagában alkalmas arra, hogy a kitűnő, magyar háziszert rohamos térfoglalását igazolva lássuk. És mivel megállapított az is, hogy az olyan haját, bajuszt és szakált a hajmoly meg nem támadja, a melyet állandóan «Diana» sóborszeszszel ápolnak, azt hisszük, e hír kapcsán a «Diana» sóborszesz bevonul oda is, a hol még kitűnő hatását nem ismerik.

— **Az eperjesi állomási levélszekrény** kiürítése és levelek elveszése miatt hozzánk panaszok érkezvén, ezeket a kassai posta-és távirada-igazgatósággal közöltük. Erre az igazgatóság következőleg válaszolt: «Az ottani pályaudvaron ki-függesztett levélgyűjtő-szekrény gépszerkezettű szekrényvel nem cserélhető ki; nemcsak azért, mert, felsőbb rendelet alapján, országszerte, még a nagy pályaudvarokon is, ily szerkezettű szekrények vannak alkalmazva s ezek meg is felelnek a czélknak, hanem annál az oknál fogva sem, mert a gépszerkezettű levélszekrényeknek a járatkísérők útján a pályaudvaron való kiürítése technikai akadályba ütközik. A járatkísérők az ottani pályaudvaron a levélszekrényből kivett leveleket megelőzőleg kézben vitték a mozgóposta-kocsiba, de ezen szokást még a panaszbeadványt megelőzőleg megszüntettük s elrendeltük, hogy a leveleket táskába tegyék, illetve táskában közvetítsék.»

— **Poloskák alapos kiirtását** a petével együtt csakis a *Löcherer Cimexin* poloska-irtóval eszközölhetjük, mert a *Löcherer Cimexin* nélkülözhető poloskák nyomban elpusztulnak; petéik pedig a *Cimexin* hatása folytán kiszáradnak s többé

ki nem kelnek. A Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Löcherer gyógyszerésznél Bártfa, a helybeli gyógyszerárakban és drogueriaiban.

— **Egyfogatú bérkocsikat** kellene Eperjesen meghonosítani és a rövid meneteknek díját 60—70 f.-ben megállapítani. Ez a két intézkedés a bérkocsik forgalmát rendkívül fokozza, holott jelenleg a csupa kétfogatú, drága kocsik sokszor órákon át igénybe nem véve vesztegel. Ajánljuk e reformokat a közönség méltányos igényei iránt érzésekkel bíró rendőrkapitányunknak szíves figyelmébe.

— **Az influenza** ismét átvonul az országon és súlyos megbetegedések maradnak vissza utána. Minden náthát, minden huzatot ezért komolyan kell venniünk és egy szer sem képes jobban hatni, a tulajdonképpeni tüdőbetegségeket elhárítani, valamint az influenzánál gyakori tüdőgyulladásokat távol tartani, mint a *Sirolin-Roche*. Ezen szert, mely minden gyógyszerárban beszerezhető, kellemes íze miatt gyermekek is szívesen veszik, és mivel a legelőnyösebb alakban tartalmaz kreozotot kétségtelenül mególi a bevándorolt bacilluszokat és ezzel megfosztja a betegséget tulajdonképpeni alapjától. De alkalmazásának idejekorán kell történnie; minél előbb használják, annál gyorsabban és biztosabban hat, ezért már az egészség napjaiban sem volna szabad egy házban sem hiányoznia, hogy megbetegedéskor kéznél legyen.

— **Cselédek biztosítása.** Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegély-Pénztár igazgatósága figyelemzeti a gazdaközönséget, hogy a cselédek után fizetendő 120-filletes hozzájárulási díjat idejekorán fizessék le. Ennek elmulasztásával u. i. maguknak okozhatnak kárt, ha netalán, baleset esetén, a segélyek, érvényes biztosítás hiányában, kiutalványozhatók nem lesznek.

— **Magyarország és Ausztria közlekedési térképe.** Freytag G. ismert bécsi térképező-intézetében új térkép jelent meg. Magyarország és Ausztria közlekedési térképe 1910. évre, ára 2 kor. 40 fill.; tartalmazza az összes vasúti és hajóösszeköttetéseket, az automobilos postavonalakat, építés alatt álló és tervezett vasúti vonalakat, valamint Magyarország és Ausztria vasúti állomásainak és hajókikötőhelyeinek névjegyzékét. Vásonra feszítve a térkép ára 4 kor. 40 fill. Kapható *G. Freytag és Bernold*, Kartogr. Anstalt, Wien VII., Schottenfeldgasse 62.

— **A luczernás új veszedelme.** Francia- és Olaszországból újabban luczernamagot szállítanak Ausztria-Magyarországba s több kereskedő ezen külföldi termékkel akarja gazdáinkat ellátni. Gazdasági intézetek kísérletet tettek a különféle származású luczerna-magokkal s arra a meggyőződésre jutottak, hogy a magyar luczerna a legjobb, mert az idő viszontagságainak legjobban ellent tud állani, egészen télálló és igen dús növényzetet ad, míg az egykor oly híres provencai luczerna-mag — miután a hírhedt turkesztáni-mag után nyeretett, — nemcsak, hogy sem a fagyot, sem a szárazságot ki nem bírja, hanem azonkívül rendszeresen megtámadja a lisztharmat és ez annyira elgyengíti a növényeket, hogy fejlődésében nagyon is visszamarad s legfeljebb csak egyharmadrész annyit hozamot nyújt, mint a hazai luczerna. Különböző gazdáink figyelmét ezen különféle káros következményekre *Mawhner* Ödön magkereskedőnk úgy többrendbeli cikkeiben, mint árjegyzékében állandóan ébren tartja.

— **Jogász-Olaszóterem** nyílt meg az eperjesi jogakadémián, *Uhlarik* József jogásztudományi elnöknek dicséretreméltó buzgólkodása eredményeképpen. Az olvasókör a jogakadémia II. sz., nagy termében van berendezve. Fűtését és világítását a kör rendelkezésére a Kollégium, a folyóiratokat pedig a jogakadémiai tanári-kar díjtalanul bocsátja. Az olvasóterembe a következő folyóiratok járnak (összesen mintegy 30): «Jogállam», «Ügyvédek Lapja», «Jogtudományi Közlöny», «Városi Szemle», «Huszadik Század», «Magyar Társadalomtudományi Szemle», «Szociálizmus», «Jogászegyleti Értekezések», «A m. kir. közig. bíróság ált. közigazg. osztályának döntvényei», «A m. kir. közig. bíróság pénzügyi osztályának döntvényei», «A magyar szt.-korona országai külkeresked. forgalmának havi eredményei», «Belügyi Közlöny», «Budapest székesfőváros Statisztikai Közleményei», «Deutsche Juristen-Zeitung», «Egyetemes Döntvénytár», «Hochschul-Nachrichten», «Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik», «Igazságügyi Közlöny» és «Igazságügyi Javaslatok Tára», «Közlemények» (a M. Gyáriparosok Orsz. Szöv. hiv. közlönye), «Magyar Közigazgatás», «Pénzügyigazgatás», «Pénzügyi Közlöny», «Sárosvármegye Hiv. Lapja», «Statisztikai Havi Közlemények», «Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft», «American Socialist Review», «Protestáns Szemle». Az Olvasóterem részére, márcz. 1-jétől kezdve, több napilap is fog járni. Itt megem-

lítjük, hogy a jogásztudományi irodalmi Osztálya február 26-án «A sztrájk jogosultsága» czímen vita-előadást rendezett.

— **Egy fejlődő újságvállalatról.** Magyarországot, ha sajtóját tekintjük, bizvást sorolhatjuk Európa első kulturálmái közé. Mégis rendkívül fontos, hogy az egyes kereskedelmi és ipari érdekek az ő külön szaklapjukban találják meg mindazt, ami az ő fejlődésükhöz és előrehaladásukhoz szükséges. A magyar újságkiadás egy ismert és sokat tapasztalt munkásának, Lenkei Zsigmondnak, ki 12 éven keresztül működött a BUDAPESTI HIRLAP-nál, s ezen idő óta jegyzője a Magyar Újságkiadók Országos Szövetségének támadt az az életrevaló ötlete, hogy két, csakugyan házagpótló hetilapot indít. Egyik a TEXTILIPARI melyről az ország vezetőiparosai is elismerik, hogy a fejlődő magyar textiliparnak és kereskedelemnek nélkülözhetetlen orgánuma. E lap a kötött, fonott, szövött-fonott stb. árucikknek magyarországi iparfejlesztését célozza, mert hazánkba ma még évente százmilliónyi hasonló árut hoznak be különösen Ausztriából. Lelkes harczosa e lap a magyar textilipar fejlesztésének, a mit mi sem bizonyít jobban, mint hogy a hatalmas Magyar Textilgyézségi Iparosok Orsz. Egyesülete hivatalos lapjává tette. Másik lapja a CSEKEGE és FÜSZER-ÚJSÁC mely a végtelen fontosságú magyar élelmiszeri kereskedelmet kívánja fejleszteni. E hetilap nélkülözhetetlen minden magyar élelmiszerkereskedőnek, fogyasztási szövetkezetnek, de minden jó háziasszonynak is, mert a háztartás minden fontos tudni valóját közli. Mindkét lap radikális irányú, bátor, szókimondó újság. Kollégáinknak sok sikert és eredményt kívánunk, annál is inkább, mert nálunk az újságkiadás még mindig inkább ideális, semmint jó üzleti vállalkozás!

Magyar Védőegyesület eperjesi fiókja.

Rovatvezető: Stark Zsigmond egyes. titkár.

Magyar áruházak és az iparvédelem.

Új czéger alatt, a mult tapasztalataim okulva, a családások árán levette az optimizmust, a tévelygéseken általvesve, friss erővel, a helyzet alaposabb ismeretével, a leküzdendő akadályok világosabb tudatában indulunk neki az új munkának.

Valljuk be őszintén, hogy mindaz, ami eddig a Védőegyesület égisze alatt történt, inkább csak szárnypróbálgatás, csak a kezdő ifjú erőpróbája volt, mint komoly tervszerűséggel, helyes gyakorlati érzékkel véghezvit munká. Mint az invencziótól duzzadó fel-találó kísérletez ideáival, ötleteivel, úgy végeztek az első próbák ötletszerűen, aproposra, több-kevesebb szerencsével, mint eredményes sikerrel. Túl sok a terv, a gyakorlati kivittelt nélkülöző ötlet, és így a legtöbb esetben a törekvés megfeneklék, mielőtt még a megvalósulás stádiumába juthatott volna.

Elsősorban tisztában kell lennünk az iránt, hogy mit akarunk. Mert az ily kitételek: iparfejlesztés, iparpártolás üres frázisok maradnak, míg az eszközök ismeretlenek, melyek e cél elérésére szolgálnak. Tehát kérdés, mi a Védőegyesület tulajdonképpeni rendeltetése? Az ipar megteremtése, új iparágak létesítése, vagy a meglévő ipar fejlesztése, megerősítése, a tényleg már előállított ipartermékek terjesztésével a létező vállalatok hathatós támogatása?

Mindannak ellenére, hogy e kettő: az iparfejlesztés és iparpártolás kölcsönhatáson alapszik, és egyik a másik nélkül nem is létezhetik, mégis oly óriási munkakört ölel fel, oly széleskörű gazdasági és technikai készséget igényel, oly sok bonyolult tényezőnek figyelembevételével és latbavetésével jár, hogy egy társadalmi egyesületnek szellemi, fizikai és pénzügyi erejét messze túlhaladja.

Mi szükséges egy iparvállalat megteremtéséhez? A legtöbb laikus erre azt mondja, a mit Montecuccoli, hogy: pénz, pénz és ismét pénz. Igaz, hogy ez az első és elengedhetetlen kellék, azonban ez távolról sem elegendő. Íme, még mi minden kell ezenkívül hozzá: alapos szakember a helyes vezetéséhez, ügyes kereskedelmi egyén a szervezéséhez, olcsó és képzett munkások, megfelelő és jutányos nyersanyag, sikeres produkció, végül pedig a legfontosabb: a termelt árucikknek kedvező értékesítése. Sok igen sok nehézséggel jár, míg a gyár olcsó, jó és oly megfelelő cikket tud gyártani, melylyel a versenyt úgy ár, mint minőség tekintetében a konkurencziával szemben fel tudja venni. Az új gyárnak azonban nem elég, ha ugyanazt hozza piacra, mint a versenytárs, neki újat, meglepőt, a vevő megfogására alkalmas «cikket» kell hoznia. Nos, most tessék a versenytársak mai raffinált fogásaival, a reklámnak ezer fajtájával szemben, ennyi nehézség közepette új gyárat teremteni!

A ki valaha kezdeményezett ily vállalatot, az tudja csak, mennyi leküzdhetetlen akadályba ütközik, míg az elsőt: a hozzávaló tőkét előteremti. Hol van még a többi, sokkal fontosabb tényezőnek az összetörzása!

Már az eddigiekből is látható, hogy a Védőegyesület mai viszonyai között gyenge ahhoz, hogy iparvállalatok megteremtésében közreműködjen, vagy csak hathatós támogatást is nyújthasson.

Ennélfogva az iparfejlesztésnek csak igen szűk meszgyéjére szorul, és ez a háziipar fejlesztése. E tekintetben vagy bizonyos vidékeken már létező iparágakat felrészíthet, megerősíthet, vagy új iparágakat honosíthat meg. Mindkettőhöz meglehetősen költséges szervező-és oktató-erőket, valamint segédeszközöket kell rendelkezésre bocsátani, gondoskodnia kell nyersanyagok beszerzéséről, végül pedig a termelt árúk értékesítéséről. Mint a nagyiparban nagyban, úgy mutatkoznak itt kicsinyben ugyanazok a nehézségek. Ez okból e téren is csak sporadikusan nyújthat támogatást, és csak helylyel közölhet értekezést. Ehhez is meglehetősen tökéletes és hatalmas társadalmi organizáció szükséges.

(Folytatjuk.)

Jó olcsó egészséges

az igazi családi kávé. Ez Kathreiner Kneipp-malátakávéjánál bebizonyul, ha minden háziasszony oly ovatos, hogy a bevásárlásnál mindig a Kathreiner nevet hangsúlyozza és csak olyan eredeti csomagokat fogad el, amelyek ezt a nevet és Kneipp plébános arcképét mint védjegyet viselik.

Felelős szerkesztő:

Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:

Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyszeredényekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack 32 fillér.
3/4 literes palack 40 »
1 literes palack 48 »

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack 6 fillér.
3/4 literes palack 7 »
1 literes palack 9 »

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Mindazon testületek, ismerősök és jóbarátok, kik boldogult, felejthetetlen jó férjem elhúnyta alkalmából jóleső részvétük s a végtisztességen való megjelenésük által szívesek voltak fájdalunkat enyhíteni, fogadják ezúton is hálás köszönetünk nyilvánítását.
Özv. Neusinger Fülöpné.

Ez nem maradhat így tovább!

Az osztály fele hiányzik, a másik fele meg van hűlve. Így nem végezhetem el az osztálytal a kitűzött anyagot. Csak szoknának már hozzá a szülők, hogy mindig adnának gyermekeiknek néhány valódi Fay-féle szódai ásványpasztillát! Ezzel jót tennének magukkal, az iskolával s a gyermekkel is. Azok a gyermekek, a kik rendszeresen szedik a Fay-féle szódai ásványpasztillát, tapasztalásom szerint mindig frissek és vidámak és könnyen csúszsák át a legkeményebb telet is. Fay valódi ásványpasztillái minden idevágó üzletben kaphatók, egy doboz ára 125 kor. Utánzatot ne hagyjon magára erőszakolni.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W.Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Fenyőfa-eladási hirdetmény.

Sárosvármegyében, Balázsvágás község határában fekvő, a gör. kath. plébánia-erdőben kihasználásra engedélyezett, lebélyegzett és megszámozott, 3353 drb, 10—82 cm. vastag lúcz, néhány jegenye-, erdei és vörösfenyőtörzs 1910. évi márczius hó 22-ikén d. e. 11 órakor Balázsvágáson a gör. kath. parochián megtartandó zárt írásbeli és szóbeli ajánlati versenytárgyaláson eladni fog.

Ezen törzsek 1801-35 köbméter haszon- és épületfát tartalmaznak.

Becsár, mely egyszersmind kikiáltási ár: 8128 korona. Bánatpénz 813 kor.

Becsáron alul a fatömeg el nem adható. Utó- és későn beérkezett, valamint a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek az eperjesi m. kir. áll. erdőhivatalnál megtekinthetők.

Balázsvágás, 1910. február 24.

Mankovits Manó s. k., gör. kath. esperes-lelkész.

A Gazdasági Kereskedelmi és Iparbank r.-t. Bártfán

könyvelői állásra

pályázatot hirdet. Pályázóktól a német levelezésben teljes, a tót nyelvben némi jártasság kivántatik, a könyvelői teendők önálló végzése és mérlegképesség.

Évi fizetés 1800 kor. és 400 kor. lakáspénz, részesedés a nyereségből és öt ízben öt-évenként 200 kor. korpótlék.

A megválasztott tisztviselő félévi sikeres működés után — a mennyiben nagykorú — véglegesítve lesz. A kellőképp felszerelt folyamodványok 1910. évi márczius 20-ikáig az igazgatóság elnökéhez: *Szavkulits László* úrhoz küldendők. Az állás 1910. évi április hó 15-ikén foglalandó el.

5500
közjegyzőileg hitelesített orvosi és magánbizonyítvány igazolja, hogy a

KAISER-féle MELL-KARAMELLÁK
a 3 fenyővel

a Köhögést

rekedtséget, hurutot és nyalkasodást, torokhurutot, görcsöt és hókhurutot a legjobban távolítanak el.
Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.
Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD
czukrászdája- s kávéházában és

LEFKOVITS EMIL
fűszer- és csemege-kereskedésében EPERJESÉN.

Már megjelent :: a SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ

legújabb, 1910. évi kiadása ■■
■■ 356 oldal terjedelemben, a vármegye s Eperjes térképével. Ára 5 K. ■ Vidékre 5 K. 30 f. beküldése ellenében bérmentve.

Kapható
Kösch Árpád könyvnyomdájában
Eperjesen.

Tudomására hozom a nagyérd. közönségnek, hogy Fő-utcza 142. szám alatt, február 26-ikától

■ hentesüzletet ■
és mészárszéket nyitottam. A n. é. közönség pártfogását kérem.
Strasser Miklós.

RÉVÉSZ ÉS TÁRSA

■ Petzold-vasművek motorgyár kizárólagos képviselői ■
BUDAPEST, V., Lipót-körút 21. sz.

Világhírű Petzold-motorok!

Olecsó árak! Olecsó üzem!

Garantált elsőrendű **IDEAL' benzinmotor,** benzin lokomobil, — szivó-gáz motor, nyersolaj-motor, — Diesel-motor, malom berendezések.

Szakcszerű, lelkiismeretes kiszolgálás!

■ Vizontelárúsitókat keresünk! ■

UNGHVÁRY JÓZSEF

szőlőtelepén és gyümölcsfa-iskolájában
■ Czegléd (Pestmegye) ■

ez év őszén és tavaszán nagyobb mennyiségű (300—350 ezer darab) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra, 1—5-éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszibarack, cseresznye, meggy, eper, savanyú szeder, bollviléi körte, azarogalagonya, birs, lasponya, mandula, dió, füge, köszméte, ribizke, málna, földi eper (szamóca), ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, piramis-eper, gömb-akác, piramis-akác stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5—30, igen erősek 40—50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1—3-éves magcsemeték a következőkből: körte, alma, birs, doucin, besztercei szilva, cseresznye, fekete meggy, sajmeggy (Prunus Mahaleb) sárga barack, mandula, Prunus Myrabolína, galagonya és kókény; ezek árai erősségük szerint 100 drb 80 krtól 1 frt 80 krig, 1000 darab 7 frtól 17 frtig Lepényfa (Gleditschia triacanthos) és akác, áthatlan sövény készítésére igen alkalmas 1—3-évesek, igen nagy készlet (kb. 3 millió). Ennek ára 1000 drb 3 frtól 8 frtig. Sorfának használható akác 200—220 cm. magas 1 darab 20 kr, 100 drb 18 frt, 1000 drb 170 frt Ujdonságok a fentnevezett gyümölcsnemekből 1 drb 40—60 kr. Háromszor permetezett, szokványminőségű bor- és csemeszőlővessző, teljesen beérett, sima 1000 darab 4 frtól 7 frtig, gyökeres 20 frtól 25 frtig.

Tessék árjegyzéket kérni!

Görpálya

2400 m. vágány, 28 billenőkocsi, váltók, fordítóköröngök

olcsón eladó.

Kérdezősködni: **Blockner I.** hirdetési iroda, „R. 4000” jelige alatt, Budapest, IV., Sütő-utcza 6.

Értesítés. A nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozom, hogy

női hajfésülést és ondolálást

■ a legújabb divat szerint, ■
szakszerűen végzek. Tisztelettel

Árok-u. 33. sz. Krizs-Mittermann Antónia.

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan torral és kevés szeszt fogyaszt.
Erős alkatrészek, melyek kicserélhetők és tisztíthatók. Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színezés. Hozzáadva a «Rops» biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910

a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűzhelye. Ha feldúl, elalszik! A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten: 4.— korona.
Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„Rops” Fémárúgyár Részvénytársaság
Budapest, V., Váci-út 74/70.
Helyi elárúsitók: Dahlström Károly, Lavotha Ödön, Luchs Ede és Társa, Moskovits Gyula, Tauth Viktor.
Képviselek vidéken kerestetnek.

RÉTHY BÉLA
GÖZGÉPESZ

PEMETEFÜZÜKORKA
BÉKÉSCSABÁN

ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemeteli-czukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Motorok **Gazdák!** **Gőzgépek!**

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjék nek árjegyzéket európaszerte hírneves:

magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

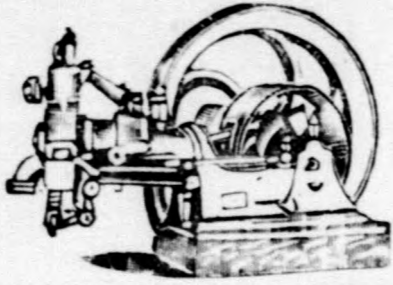

Benzinmotoros kötőrő-, faaprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel.
Stabil benzinmotorok. Szivógáztelepek.

Kellner és Schanzer
Budapest, V., Aulich-utcza 2. sz.
Sürgönczím: „Világosság” Budapest.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú benzín-, nyersolaj-, gáz-, petroleum-motorokat és lokomobilokat, valamint szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges lóerő óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Eperjesen, Kassai-út 36. szám alatt,

március 1-jétől, szépen gondozott, nagy veteményes-, finom fajú gyümölcs- és disz-kert berendezésű :: **kert**

■ ■ bérbeadó. ■ ■

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörös és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vertóulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy órozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszernak, mely már sok év óta legjobb bedörzölésnek bizonyult köszvénynél, oszuznál és meghüéseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beuásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Sárosvármegyei Általános Népevelő-egyesület által Eperjesen építendő **Tanítók Háza internátus építési munkálataira** az eperjesi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében f. évi **március hó 9-ikén d. e. 10 órákor** tartandó zárt írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

Az építés 1910. évi szeptember hó 15 ikéig föltétlenül befejezendő.

Pályázni lehet a munkacsoportokra úgy együttesen, mint külön-külön is, fentartván nevezett egyesület által kiküldött bizottság magának azt a jogot, hogy egyes munkacsoportokat és nemeket az általános ajánlatokból kivehessen s azokat mások által hajthassa végre, esetleg az összes ajánlatok félretételével új árlejtést hirdessen, vagy a munkálatok biztosítására nézve belátása szerint másként intézkedjen.

Pályázni az előirányzatból tett százalékos engedménnyel kell.

Az építésre az eperjesi m. kir. államépítészeti hivatal által készített tervek, műszaki leírás, felsorolt építési feltételek, valamint a nevezett hivatal által később nyerdő utasítások az irányadók.

Az egyesületnek kilátása lévén kedvezményes áron tégl- és faanyaghoz juthatni, vállalatnyertes köteles lesz ezen építési anyagokat az egyesülettől az építkezéshez majdan megegyezendő áron átvenni.

Felkérem ennélfogva azokat, a kik versenyezni óhajtanak, hogy a szabályszerűen kiállított és pecsételt lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat Tanítók Háza jelzessel a m. kir. államépítészeti hivatalnál Eperjesen, 1910. évi március hó 9-ikének délelőtti 9 órájáig adják be. A később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokhoz az ajánlati költségvetés 5%-ának megfelelő bánatpénznek bármely eperjesi pénzintézetnél történt befizetését igazoló betétkönyv csatolandó, míg készpénz vagy értékpapír nem mellékelhető. Megjegyezvén, hogy a bánatpénz csakis nevezett egyesület elnökének sajátkezü aláírásával s az egyesület pecsétjével ellátott írásbeli intézkedése alapján vehető fel.

A bánatpénz az ajánlat elfogadása esetén biztosítékul marad, mely a vállalkozó keresetéből 10% ra fog kiegészítettetni.

Az építési tervek, a műszaki leírás és az ajánlati költségvetés a m. kir. államépítészeti hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Azok, a kik az ajánlatok tárgyát képező munkacsoportokra a törvényszerű képzéssel nem bírnak, tartoznak bejelenteni képzett munkavezetőjüknévet.

Az építéshez kizárólag magyar gyártmányú anyagok használandók.

Eperjes, 1910. évi február hó 23-ikán.

Chityil Pál,

a Sárosm. Ált. Népevelő-egyesület elnöke.

Baromfikeltető-gép

Mücke-gyártmány, 120 tyúktojásra, majdnem új, teljesen jó állapotban **jutányos áron eladó.**

Tudakozódní s a gépet megtekinteni lehet a Sárosvárm. Gazdasági Egyesület titkári hivatalában Eperjes, Vármegye-háza.

Megérkeztek

a tavaszi férfi-,
fiú- és gyermekruha
ujdonságok

SPITZER MÓR

úri-ruha árúházába

Eperjes, Fő-utca 57.

== Az eredeti angol ==
homespun „Flieger” (Schlieter)
felöltők :: kizárólag a
SPITZER cégénel
:: már kaphatók.

18. szám. Flieger.

**Eladó olcsó áron, szabad kézből,
1200 magyar hold, elsőrendű**

== hegyi legelő, ==

letarolt erdő, de még fennálló nagy fákkal, egészben vagy parcellákban. Igen alkalmas oly községeknek is, melyek saját erdőjüket letarolják és ezek helyett más erdőterületet venni szándékoznak.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos meghatalmazottja: dr. *Fellinek Manó* ügyvéd Budapest, VII., Erzsébet-körút 56. sz.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

SAVOY-
nagyszálloda

A főváros legszebb
útvonalán, nyugodt
és előkelő helyen.

VIII., József-körút 16 BUDAPEST, VIII., József körút 16

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgóterem. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor-tól feljebb, fűtés-, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasút-közlekedés az összes pályaudvarokkal.

Kizárólagos eladási hely Eperjesen: BEIN SIMON üzletében.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.

Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Féljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított